

AL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I ALIMENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

La **Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural** (DEPANA), amb NIF G58459280, i amb adreça a efectes de notificació al Carrer Sant Salvador, 97, baixos, 08024, Barcelona, i adreça de correu electrònic info@depana.org, en relació amb l'atorgament d'autoritzacions de caça i de captura d'espècies cinegètiques durant l'estat d'alarma, mitjançant el present escrit

EXPOSEM

PRIMER.- La declaració per part del Govern espanyol de l'estat d'alarma mitjançant Reial Decret 463/2020, de 14 de març, implica la prohibició de practicar activitats a l'exterior que no siguin considerades de provisió de serveis bàsics. La caça està considerada com una activitat esportiva, i per tant la seva pràctica està prohibida. De fet, el nou [Pla per a la transició cap a la nova normalitat](#), presentat dimarts 28 d'abril per part del Govern espanyol, preveu que les activitats de caça i de pesca es puguin reprendre durant l'anomenada "Fase II", és a dir, cap a finals de maig.

No obstant, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, el passat 14 d'abril, en una [carta](#) enviada a les comunitats autònomes recomanava mantenir el **control de la població de porc senglar** per prevenir danys en les explotacions agràries, i evitar la propagació d'epizoòties. La carta disposa que les autoritats competents "*han d'establir la millor forma de dur a terme el control de poblacions de porcs senglars i tenint sempre en compte la necessitat d'adoptar mesures de prevenció necessàries per evitar el contagi de la COVID-19*".

Aquesta decisió ve motivada per la preocupació manifestada per part de diferents entitats del món rural pels danys que la fauna salvatge està provocant als conreus, però està sent objecte de diverses [crítiques](#) per part de d'entitats [ecologistes](#) i animalistes, les quals han enviat una carta conjunta al Ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i a la Ministra per a la Transició Ecològica sol·licitant que no s'admeti la caça com a mecanisme de control d'espècies. La decisió ha sigut criticada inclús per part d'altres [forces polítiques](#).

SEGON.- Moltes comunitats autònomes, ja abans de la recomanació del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, facilitaven l'obtenció de permisos per caçar durant l'estat d'alarma. No obstant, es tracta d'una situació la legalitat de la qual resulta molt dubtosa i que encara [no està resolta](#). En tot cas, la recomanació del Ministeri està sent invocada per les comunitats autònomes com a habilitació per atorgar les autoritzacions de caça més enllà d'allò que disposa

la citada recomanació, i també hi ha comunitats autònomes que han declarat zones com a comarques d'emergència cinegètica temporal.

Així, pel que fa a Catalunya, des del 24 d'abril de 2020, la Generalitat permet sol·licitar **autoritzacions excepcionals de caça i de captura d'espècies cinegètiques** quan en un determinat àmbit territorial (àrees privades o locals de caça, zones de seguretat, refugis de caça o refugis de fauna salvatge, i terrenys cinegètics d'aprofitament comú) **es produeixi o es pugui produir**, d'acord amb els antecedents, una **abundància excessiva d'individus** d'una espècie cinegètica, de manera que resulti **perillosa o nociva** per a les persones o perjudicial per a l'agricultura, la ramaderia, els terrenys forestals, les espècies protegides o la caça, **valorades altres solucions alternatives sense èxit**, tal com es disposa al portal de [tràmits](#) del DARPA, i d'acord amb l'article 10 de la Resolució ARP/831/2019, de 3 d'abril, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2019-2020 en tot el territori de Catalunya.

Així doncs, es pot autoritzar a pagesos i ramaders a realitzar aquestes actuacions "de control" dins les seves finques, si són caçadors, quan pateixin o prevegin que patiran danys, i les espècies que poden ser objecte de caça són, entre d'altres, el **porc senglar**, el **conill**, l'**estornell vulgar**, la **garsa**, el **tudó**, el **cérvol** la **daina** i el **mufió**. Això sens perjudici de les que pugui realitzar el DARPA directament en determinats llocs com a titular del terreny cinegètic, per urgència, per acord amb els titulars o altres situacions similars.

A més, hem tingut coneixement que des del mateix 24 d'abril, i sobre la base de la recomanació del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació citada, el DARPA permet activar les autoritzacions excepcionals emeses abans de la declaració de l'estat d'alarma que havien quedat suspeses, com és el cas de les tramitades pel Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Per l'exposat, manifestem la nostra oposició davant aquesta mesura, sobre la base dels següents

MOTIUS

PRIMER.- La recomanació emesa pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en primer lloc, fa referència al control de població de **porcs senglars**, i no de cap altra espècie. A més, disposa que les comunitats autònomes han d'establir "**la millor forma**" per dur a terme aquest control, sense menció expressa a la caça com a mètode de control.

Atesa la extraordinarietat pròpia de l'estat d'alarma, i de les limitacions a la llibertat de moviment de les persones, les autoritzacions excepcionals no poden regir-se per una interpretació extensiva i flexible d'una carta que, d'una banda, ni

tan sols és un acte o una disposició administrativa i que, d'altra banda, es limita a recomanar el control poblacional d'una sola espècie, i sempre de la "millor forma", entenent per tant que aquest control ha de ser efectiu alhora que justificat i respectuós amb la biodiversitat de la zona, i sempre d'acord amb les mesures de seguretat i limitacions imposades per la situació actual.

D'acord amb l'article 6 del **Reial Decret 463/2020**, de 14 de març, "*cada administració conservarà les competències que li atorga la legislació vigent en la gestió ordinària dels seus serveis per adoptar les mesures que estimi necessàries en el marc de les ordres directes de l'autoritat competent* [el Govern espanyol i, amb la delegació corresponent, la Ministra de Defensa, el Ministre d'Interior, el Ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana i el Ministre de Sanitat] *als efectes de l'estat d'alarma (...)*". D'altra banda, cal recordar que el citat Reial Decret, en tant que norma que declara l'estat d'alarma, es considera norma amb rang de llei.

Per tant, la decisió del DARPA d'atorgar autoritzacions excepcionals de caça per diferents espècies en aquests moments pot suposar una vulneració de la legislació estatal, en tant que **s'estaria extralimitant de les restriccions imposades pel Reial Decret, així com per la recomanació emesa pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació** que, d'altra banda, no compta amb l'habilitació expressa de l'article 4.3 del Reial Decret (com sí compten els i les Ministres esmentats anteriorment).

Aquesta afirmació ve recolzada, segons hem tingut coneixement per un [article](#) de premsa, pel propi Ministeri d'Interior, que considera que la caça no és una activitat que puguin realitzar els particulars, sinó en tot cas els funcionaris de l'administració, degut a que s'incomplirien les limitacions a la circulació de particulars durant l'estat d'alarma.

SEGON.- D'altra banda, hem de recordar que, a Catalunya, l'ordre de caça per la temporada 2020-2010 ni tan sols s'ha aprovat, i que per tant les autoritzacions excepcionals que es poden atorgar venen suposadament emparades per l'ordre de caça per la temporada 2019-2020 (Resolució ARP/831/2019, de 3 d'abril).

Per tant, la decisió del DARPA d'atorgar autoritzacions excepcionals de caça s'ha pres sense haver-se tramitat prèviament cap acte o disposició normativa que doni emparament a aquestes activitats per part dels particulars. Recordem que la carta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació disposa que les comunitats autònomes "**han d'establir** la millor forma de dur a terme el control de poblacions de porcs senglars", però donada la manca de document jurídic a l'abast del públic, no hi ha manera de saber com el DARPA ha establert res: ni els motius i estudis que els fonamentin, ni els requisits o condicions aplicables.

Per tant, no es pot saber en quina mesura aquesta decisió està justificada, la qual cosa va en contra, no només del Reial Decret 463/2020, de 14 de març, sinó també **en contra de l'article 9.3 de la Constitució**, que garanteix, entre

d'altres, els principis de legalitat, jerarquia normativa, publicitat, seguretat jurídica, responsabilitat i interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics.

En aquesta actuació irregular i arbitrària per part del DARPA, a més, s'estaria vulnerant el **principi de precaució** en matèria ambiental, en virtut del qual es pretén garantir un elevat nivell de protecció del medi ambient mitjançant preses de decisió preventives en cas de risc. L'aplicació del principi de precaució implica que s'ha de tenir en compte una avaluació científica completa i la determinació, en la mesura en que sigui possible, del grau d'incertesa científica; una determinació del risc i de les conseqüències potencials de la inacció; i la participació de totes les parts interessades.

Doncs bé, no consta cap documentació científica ni cap procediment d'avaluació de riscos que justifiqui la necessitat de permetre l'activitat de caça, en general i per les diferents espècies i zones, durant l'estat d'alarma i en perjudici d'altres mecanismes de prevenció de danys que puguin resultar igualment efectius i que alhora siguin respectuosos amb la vida d'altres animals i amb l'equilibri natural de l'àmbit territorial en qüestió. Això resulta especialment important si tenim en compte que aquesta època és crucial per a la reproducció de moltes espècies i que les actuacions de caça poden provocar un greu desequilibri en el seu desenvolupament.

De fet, la permissivitat del DARPA és més que evident en tant que facilita l'atorgament d'autoritzacions, no només quan s'hagi patit danys, sinó també quan els danys es puguin preveure, donant llibertat absoluta a agricultors i ramaders per matar, als quals només se'ls hi demana, sense cap ànim d'exhaustivitat, que indiquin si han provat altres mètodes de prevenció o per què no han implementat cap altre mecanisme de control.

Des de DEPANA portem anys denunciant la pràctica de la concessió d'autoritzacions excepcionals per a la caça de fauna suposadament relacionada amb danys als conreus, precisament pel seu ús com a eina que, malgrat el seu títol d'excepcional, a la pràctica permet caçar durant tot l'any i no gaudeix de la publicitat adequada ni de la participació de totes les persones interessades (com ho és la nostra entitat). Ja l'any 2016 vam presentar una **queixa al Síndic** de Greuges en relació amb la concessió d'autoritzacions excepcionals en el Delta del Llobregat sense cap mena de transparència, en advertir una caiguda en picat de la població d'ànec collverd. No només no es publiquen les resolucions d'atorgament d'autoritzacions excepcionals, sinó que tampoc es fa difusió activa de certes informacions de vital importància com els resultats de les captures i/o morts d'individus a l'empara o com a conseqüència d'aquestes autoritzacions excepcionals, dades que les persones autoritzades estan obligades a comunicar.

A més, hem de ser conscients de que les administracions actualment es troben molt limitades o directament no disposen de la capacitat per verificar els suposats danys ni per controlar l'activitat de caça, en tant que els serveis de vigilància ambiental, com el Cos d'Agents Rurals, estan ocupats desenvolupant altres actuacions relacionades amb la situació d'estat d'alarma actual. Per tant, les irregularitats que es puguin cometre per part d'agricultors, ramaders i caçadors

difícilment podran controlables i sancionades, la qual cosa hauria de ser objecte de preocupació per part dels òrgans encarregats de vetllar pel medi ambient.

TERCER.- Finalment, i d'acord amb el que des de DEPANA i altres entitats sempre hem vingut defensant, la caça hauria de ser, en aquestes alçades, eradicada, com activitat cruel i desfasada que és. En virtut del principi de precaució en matèria ambiental, es podria permetre el seu ús puntualment amb la deguda justificació en cada cas, després d'haver valorat amb detall altres mètodes menys agressius i respectuosos amb el desenvolupament de les espècies i de l'ecosistema.

Existeixen **alternatives** de gestió de les poblacions d'espècies i de protecció d'explotacions agrícoles i ramaderes que resulten més efectius i que simplement no s'apliquen per manca de voluntat política i per sotmetiment a les pressions del sector. A més, **la caça normalment implica un desequilibri major** de la població de diferents espècies, ja sigui perquè porta als animals a desenvolupar conductes irregulars o perquè obstaculitza la presència de depredadors naturals, i inclús directament mitjançant pràctiques com la cria en captivitat i alliberament d'espècies cinegètiques.

Aquestes pràctiques són comunes precisament respecte d'espècies com el senglar -la població del qual ha [disminuït](#) en gran part de Catalunya, tal com va anunciar el DARPA enguany- o el conill -el qual des de desembre de 2019 es troba catalogat en [perill d'extinció](#) a la Llista Vermella de la UICN, en haver-se reduït en un 70% la seva població en els darrers 10 anys-. Per tant, permetre la seva caça amb el pretext que la seva presència un problema, quan precisament els caçadors provoquen directament alteracions en la seva població, no té gens de sentit.

Doncs bé, hem de recordar que, en tant que s'autoritza la caça durant tot l'any, l'època de cria no en queda exclosa de manera que és necessari recordar el que disposa l'article 65.2 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat: *"En todo caso, el ejercicio de la caza y la pesca continental se regularà de modo que queden **garantizados la conservación y el fomento de las especies autorizadas para este ejercicio, a cuyos efectos las Comunidades Autónomas determinaran los terrenos y las aguas donde puedan realizarse tales actividades, así como las fechas hábiles para cada especie**"*. No considerem que el DARPA estigui garantint la conservació de les espècies autoritzades, en tant que s'està permetent caçar indiscriminadament, fora de temporada i sense que s'hagi aprovat el corresponent ordre de caça pel període 2020-2021.

Les administracions públiques haurien d'actuar amb responsabilitat i coherència, ara més que mai, si és que volen demostrar els compromisos adquirits en matèria de protecció de la natura i fomentar una dinàmica social d'acord amb aquests compromisos, i això comporta realitzar la seva activitat amb compliment estricte de l'ordenament jurídic, al qual es troba plenament sotmès. No es poden limitar

a declarar formalment una postura protectora amb el medi ambient i després no actuar en conseqüència, doncs, més enllà de provocar una manca de credibilitat absoluta, s'està agreujant i allargant un problema que amb les degudes mesures es podria pal·liar.

És per aquest motiu que ens veiem amb l'obligació de recordar a aquesta administració que no es deixi emportar per la improvisació i la submissió a uns col·lectius concrets, i que comenci a comportar-se democràticament i d'acord amb les observacions i **recomanacions provinents del món científic**. Ara, més que mai, hem de fer cas a la ciència, que des de fa dècades ens alerta de les catàstrofes ambientals i sanitàries que actualment ja estem patint, i ponderar els interessos en conflicte d'una forma objectiva, rigorosa i contundent.

Per l'exposat,

SOL·LICITEM:

- Que **s'aturin les concessions** d'autoritzacions excepcionals de caça i captura d'espècies cinegètiques als particulars durant l'estat d'alarma i **s'anul·lin les autoritzacions** excepcionals atorgades.
- Que **s'avaluïn i es facin públics** els suposats augments poblacionals de les espècies que poden ser objecte de caça i de captura, i que es verifiquin els danys efectius i previsibles en les explotacions agrícoles i ramaderes al·legats per part del sector.
- Que les mesures de control poblacional d'espècies que en el seu cas es decideixin adoptar **es duguin a terme per part de l'administració pública**, fixant la caça com a últim recurs i afectant el mínim d'espècies i exemplars possible.
- Que se'ns doni **accés als expedients** de sol·licitud d'autorització excepcional que s'hagin atorgat durant l'estat d'alarma, així com qualsevol altra informació que pugui justificar la legalitat de l'atorgament d'aquestes autoritzacions, en virtut del dret d'accés a la informació ambiental regulat a la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i amb aplicació supletòria de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, sobre tot pel que fa als mecanismes de garantia que la pròpia llei estableix.

A Barcelona, 8 de maig de 2020.